

ที่ อส ๐๐๗(พก)/ว ๓๐๖

สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน รองอัยการสูงสุด ผู้ตรวจการอัยการ อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่าย เลขานุการ
อัยการสูงสุด เลขาธิการสถาบันนิติวัชร์ อัยการจังหวัด ผู้อำนวยการสถาบัน เลขาธิการสำนักงาน
อัยการสูงสุด และผู้อำนวยการสำนักงาน

อ้างถึง หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๗(พก)/ว ๑๗๖ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานอัยการสูงสุดได้แจ้งให้ทราบว่ายกเลิกการออกกระเปียบ
สำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีความผิดทางพินัยของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ โดยระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการ
เกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ
จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีความผิด
ทางพินัยของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อทราบและประกอบการพิจารณาในการปฏิบัติราชการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำนาจ เจตน์เจริญรักษ์)

อธิบดีอัยการ สำนักงานวิชาการ รักษาการในตำแหน่ง
รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ
สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย
โทร./โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๔๙๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : dlaw@ago.go.th

วันสถาปนาองค์กรอัยการ ครบรอบ ๑๓๐ ปี ๑ เมษายน ๒๕๖๖

แนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดี
ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนวนคดีความผิดทางพินัยมีข้อพิจารณาเบื้องต้นในการดำเนินคดีตามแนวทางปฏิบัติฯ ดังต่อไปนี้

ข้อความเบื้องต้น

“ความผิดทางพินัย” คือ การกระทำหรืองดเว้นการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎหมายนั้นบัญญัติให้ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

(๑) กฎหมายในบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๖๘ ฉบับ เฉพาะความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวจะถูกเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

(๒) กฎหมายในบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓๓ ฉบับ เฉพาะความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวจะถูกเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยโดยการตราพระราชกฤษฎีกา

(๓) กฎหมายในบัญชี ๓ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓ ฉบับ เฉพาะความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองจะถูกเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

(๔) ข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งกำหนดความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวจะถูกเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

(๕) กฎหมายเฉพาะอื่นที่กำหนดให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย หรือที่กำหนดความผิดทางพินัยไว้เป็นการเฉพาะ เช่น พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้น

ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ และบัญชี ๒ ที่ไม่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย ได้แก่

(ก) ความผิดที่มีโทษจำคุกหรือโทษที่สูงกว่าสำหรับกรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นผู้กระทำความผิด แต่มีโทษปรับสถานเดียวสำหรับกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดเดียวกันนั้น

(ข) ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวแต่มีเงื่อนไขไว้เป็นการเฉพาะให้รับโทษสูงกว่าโทษปรับเมื่อกระทำความผิดอีกหรือเมื่อมีเหตุอื่นตามที่กฎหมายกำหนดด้วย

ข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางพินัย

กรณีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดโทษจำคุกหรือโทษปรับอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ไม่เกินที่กฎหมายนั้นกำหนด จะเปลี่ยนอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะในการกำหนดโทษปรับอาญาเป็นการปรับเป็นพินัยไม่เกินอัตราที่กำหนดสำหรับการกำหนดโทษปรับอาญา ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

การดำเนินคดีความผิดทางพินัย

๑. การดำเนินการขึ้นตรวจรับสำนวน

๑.๑ การตรวจสอบเอกสารและพยานหลักฐานในสำนวน (ระเบียบฯ ข้อ ๑๓)

สำนวนคดีความผิดทางพินัยอย่างน้อยควรประกอบด้วยเอกสาร ดังนี้

๑.๑.๑ เอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งต้องเป็นหลักฐานที่ทางราชการออกให้ที่สามารถยืนยันตัวและที่อยู่ปัจจุบันของผู้ถูกกล่าวหาได้

๑.๑.๑.๑ กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏชื่อตัว ชื่อสกุล เลขประจำตัวประชาชน และรูปภาพ เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาข้อมูลทะเบียนราษฎรซึ่งพิมพ์จากฐานข้อมูลทะเบียนกลางของกรมการปกครองด้วยระบบคอมพิวเตอร์ สำเนาหนังสือเดินทางในกรณีเป็นบุคคลต่างด้าว เป็นต้น

๑.๑.๑.๒ กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นนิติบุคคล ต้องมีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับนิติบุคคล เช่น หนังสือรับรองนิติบุคคล เป็นต้น

๑.๑.๒ เอกสารและพยานหลักฐานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในการกระทำความผิด เช่น รายงานสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐาน เป็นต้น

๑.๑.๓ เอกสารและพยานหลักฐานเกี่ยวกับข้อกฎหมายและการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย เช่น หนังสือแจ้งข้อกล่าวหา/บันทึกแจ้งข้อกล่าวหาด้วยวาจาและการรับสารภาพและการไม่โต้แย้ง, หลักฐานการส่งหนังสือแจ้งข้อกล่าวหา, คำสั่งปรับเป็นพินัย, หลักฐานการส่งคำสั่งปรับเป็นพินัยทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับ, หลักฐานการชำระค่าปรับเป็นพินัย, สำเนากฎหมายระดับพระราชบัญญัติ หรือกฎหมายลำดับรอง รวมทั้งประกาศหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานของรัฐที่แสดงให้เห็นว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามกฎหมาย, หลักฐานการทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ แทนค่าปรับเป็นพินัย, หลักฐานการชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบในความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องพินัยกับคดีความผิดทางพินัย เป็นต้น

๑.๑.๔ เอกสารและพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องตามสมควร (ถ้ามี) เช่น หลักฐานการติดต่อสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับผู้ถูกกล่าวหาที่ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์, รายละเอียดวิธีการคำนวณค่าปรับ, เอกสารซึ่งทำขึ้นเพื่อแสดงถึงสถานที่เกิดเหตุ, บัญชีทรัพย์สิน, รายงานการตรวจพิสูจน์, พยานวัตถุ เป็นต้น

๑.๑.๕ สำเนาสำนวนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นไฟล์ประเภท PDF หรือ PDF/A ส่วนรูปภาพให้บันทึกเป็นไฟล์ประเภท JPEG ให้สอดคล้องกับประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินคดีความผิดทางพินัย ซึ่งจัดส่งเป็นอุปกรณ์บันทึกข้อมูล หรือส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

เมื่อเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบข้อมูลบุคคล พยานหลักฐาน และไฟล์สำนวนคดีความผิดทางพินัยแล้ว ให้ดำเนินการลงรับสำนวนในสารบบคดีความผิดทางพินัยในวันที่รับสำนวน และดำเนินการในส่วนอื่นต่อไป แต่ถ้าสำนักงานคดีที่รับสำนวนไว้เป็นสำนักงานคดีที่มีอธิบดีอัยการเป็นผู้บังคับบัญชา ให้เสนอสำนวนต่ออธิบดีอัยการเพื่อมอบหมายสำนวนไปยังสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายในสังกัดต่อไป

๑.๒ การประสานงานกับผู้ถูกกล่าวหา

๑.๒.๑ ในการส่งสำนวนคดีความผิดทางพินัยนั้น ผู้ถูกกล่าวหาไม่จำเป็นต้องปรากฏตัวต่อพนักงานอัยการ เนื่องจากในการฟ้องคดีความผิดทางพินัยไม่จำเป็นต้องมีตัวผู้ถูกกล่าวหาไปศาล

๑.๒.๒ ในกรณีผู้ถูกกล่าวหามาปรากฏตัวต่อพนักงานอัยการ ให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคดีนั้น สอบถามช่องทางการติดต่อกับผู้ถูกกล่าวหาและบันทึกให้ปรากฏไว้ในสำนวนด้วย เช่น หมายเลขโทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) หรือช่องทางการติดต่อผ่านแอปพลิเคชันอื่นๆ เป็นต้น เพื่อใช้ในการ ประสานงานแจ้งวันนัดและศาลที่จะฟ้องคดีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเมื่อพนักงานอัยการมีความเห็นและคำสั่งฟ้อง อันเป็นการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงขั้นตอนในการดำเนินคดีความผิด ทางพินัย

๒. การดำเนินการชั้นทำความเห็นและคำสั่ง

ในสำนวนคดีความผิดทางพินัย ให้พนักงานอัยการทำความเห็นและคำสั่งตามแบบพิมพ์ ที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

๒.๑ กรณีสำนวนมีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน (ระเบียบฯ ข้อ ๑๖)

หากพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานยังไม่ถูกต้องครบถ้วนเพียงพอที่จะทำ ความเห็นและคำสั่ง ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเห็นและมีคำสั่งแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม รวมทั้งมีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือมีคำสั่ง เป็นหนังสือให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามประเด็นที่พนักงานอัยการกำหนดก็ได้ เมื่อมีคำสั่งแล้วให้เสนอหัวหน้าพนักงานอัยการเพื่อทราบ

หนังสือแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมให้ใช้แบบพิมพ์ตามที่สำนักงานอัยการ สูงสุดกำหนด ส่วนหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือหนังสือแจ้งให้บุคคลทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้ทำเป็น หนังสือราชการ ทั้งนี้ หนังสือตามที่กล่าวมานั้นให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนลงนาม

เมื่อข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้พิจารณาทำความเห็นและคำสั่งต่อไป

๒.๒ กรณีสำนวนมีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานถูกต้องครบถ้วน (ระเบียบฯ ข้อ ๑๕, ๑๗)

๒.๒.๑ การตรวจสอบเขตอำนาจของศาลและเขตอำนาจของสำนักงานคดี (ระเบียบฯ ข้อ ๑๕)

(๑) ในการทำความเห็นและคำสั่ง ให้พึงตรวจสอบอายุของผู้ถูกกล่าวหา สถานที่เกิดเหตุ ฐานความผิดทางพินัย และข้อมูลอื่น เพื่อให้ทราบถึงเขตอำนาจของศาลและเขตอำนาจของสำนักงานคดี ทั้งนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้ศาลแขวง ศาลจังหวัด ศาลอาญาที่มี เขตอำนาจ หรือศาลชำนาญพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความผิด ทางพินัย โดยมีข้อพิจารณาดังนี้

- ในกรณีที่ปรากฏแน่ชัดว่าความผิดทางพินัยเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าเกิดขึ้นใน เขตอำนาจของศาลใด ไม่ว่าจะมิผู้ถูกกล่าวหาคนเดียวหรือหลายคนก็ตาม สำนักงานคดีที่มีอำนาจรับสำนวนไว้ พิจารณา ได้แก่ สำนักงานคดีที่มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีความผิดทางพินัยที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลนั้น

- ในกรณีที่ความผิดทางพินัยเกิดขึ้นในหลายท้องที่ สำนักงานคดีที่มีอำนาจ รับสำนวนไว้พิจารณา ได้แก่ สำนักงานคดีท้องที่ใดท้องที่หนึ่งที่มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีความผิดทางพินัย ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลใดศาลหนึ่งที่เกี่ยวข้อง

- ในกรณีที่มิปรากฏชัดว่าความผิดเกิดขึ้นในท้องที่ใด สำนักงานคดีที่มีอำนาจ รับสำนวนไว้พิจารณา ได้แก่ สำนักงานคดีที่มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีความผิดทางพินัยที่อยู่ในเขตอำนาจ ของศาลที่ผู้ถูกกล่าวหาตั้งอยู่ ทั้งนี้ หากไม่ทราบที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐาน ทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และหากมิผู้ถูกกล่าวหาหลายคน สำนักงานคดีที่มีอำนาจ

รับสำนวนไว้พิจารณา ได้แก่ สำนักงานคดีที่มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีความผิดทางพินัยที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลที่ผู้ถูกกล่าวหาคนใดคนหนึ่งมีที่อยู่

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าสำนวนไม่อยู่ในเขตอำนาจของสำนักงานคดีนั้น ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเห็นเสนอหัวหน้าพนักงานอัยการพิจารณามีคำสั่งและให้พนักงานอัยการคืนสำนวนคดีให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อดำเนินการส่งไปยังพนักงานอัยการสำนักงานคดีที่คดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจต่อไป

๒.๒.๒ การพิจารณาเรื่องเงื่อนไขขอรับคดี (ระเบียบฯ ข้อ ๑๗)

การพิจารณาเรื่องเงื่อนไขขอรับคดีความผิดทางพินัย ให้พิจารณาตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗ ทั้งนี้ หากปรากฏเงื่อนไขขอรับคดี ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเห็นเสนอหัวหน้าพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาสั่งยุติการดำเนินคดี

เมื่อมีคำสั่งยุติการดำเนินคดีแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบเพื่อดำเนินการแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

กรณีมีเหตุให้เพิกถอนคำสั่งยุติการดำเนินคดี ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเห็นเสนอให้หัวหน้าพนักงานอัยการเป็นผู้พิจารณาสั่งเพิกถอนคำสั่งยุติการดำเนินคดีและมีคำสั่งเกี่ยวกับการดำเนินคดีความผิดทางพินัยต่อไป

๒.๒.๓ การคืนสำนวน (ระเบียบฯ ข้อ ๑๔, ๒๐)

(๑) กรณีกรรมเดียวเป็นความผิดทางพินัยหลายบท

หากพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดทางพินัยฐานอื่นด้วย และความผิดฐานอื่นที่ไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นกฎหมายบทที่กำหนดค่าปรับเป็นพินัยสูงกว่า ให้หัวหน้าพนักงานอัยการสั่งคืนสำนวนคดีความผิดทางพินัยและให้พนักงานอัยการคืนสำนวนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย

กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐพิจารณาแล้วแจ้งยืนยันว่าการกระทำดังกล่าวไม่เป็นความผิดทางพินัยฐานอื่น ให้พนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งไปยังหัวหน้าหน่วยงานของรัฐพร้อมเหตุผล หากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีความเห็นประการใด ให้ดำเนินการไปตามนั้น

(๒) กรณีกรรมเดียวไม่เป็นความผิดทางพินัย

หากพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่เป็นความผิดทางพินัย แต่เป็นความผิดอาญา ให้หัวหน้าพนักงานอัยการสั่งคืนสำนวนคดีความผิดทางพินัยและสั่งให้มีหนังสือแจ้งพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาดำเนินคดีอาญาต่อไป แล้วให้พนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาดำเนินคดีอาญาต่อไป และคืนสำนวนพร้อมแจ้งเหตุผลแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ทราบว่าพนักงานอัยการได้มีหนังสือแจ้งพนักงานสอบสวนพิจารณาดำเนินคดีอาญาแล้ว

(๓) กรณีกรรมเดียวเป็นความผิดทางพินัยและความผิดอาญาฐานอื่น

หากพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นทั้งความผิดทางพินัยและความผิดอาญาฐานอื่น และความผิดอาญานั้นเป็นความผิดที่ไม่อาจเปรียบเทียบได้ ให้หัวหน้าพนักงานอัยการสั่งคืนสำนวนคดีความผิดทางพินัยและสั่งให้มีหนังสือแจ้งพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาดำเนินคดีอาญาต่อไป แล้วให้พนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาดำเนินคดีอาญาต่อไป และคืนสำนวนพร้อมแจ้งเหตุผลแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ทราบว่าพนักงานอัยการได้มีหนังสือแจ้งพนักงานสอบสวนพิจารณาดำเนินคดีอาญาแล้ว

(๔) กรณีเป็นความผิดทางพินัยและเป็นความผิดอาญาฐานอื่นซึ่งเป็นความผิดหลายกรรม

หากพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดทางพินัยและเป็นความผิดอาญาฐานอื่นด้วยซึ่งเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้พนักงานอัยการสั่งฟ้องสำหรับฐานความผิดทางพินัยและสั่งให้มีหนังสือแจ้งพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาดำเนินคดีอาญาต่อไปสำหรับความผิดอาญา โดยให้มีหนังสือแจ้งพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาดำเนินคดีอาญาต่อไปด้วย

๒.๒.๔ กรณีมีคำสั่งฟ้อง (ระเบียบฯ ข้อ ๑๙, ๒๒, ๒๓)

หากพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดทางพินัยตามที่ถูกกล่าวหา ให้พนักงานอัยการมีความเห็นและคำสั่งฟ้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้ (๑) ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานจากการแสวงหาข้อเท็จจริง โดยระบุวัน เวลา สถานที่เกิดเหตุและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (๒) การพิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนว่าเป็นพยานหลักฐานซึ่งน่าจะพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ เช่น พยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุ รวมทั้งคำให้การของผู้ถูกกล่าวหา (๓) แนวทางการดำเนินคดีจากพยานหลักฐาน คำให้การของผู้ถูกกล่าวหา และข้อกฎหมายจะทำให้ศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระค่าปรับเป็นพินัยได้หรือไม่ และ (๔) คำสั่งฟ้องตามฐานความผิดและบทกฎหมาย

กรณีมีคำสั่งฟ้องแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งกำหนดวันและเวลายื่นฟ้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบเพื่อดำเนินการแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบต่อไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหา แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาแจ้งช่องทางติดต่อสื่อสารไว้ ให้แจ้งผู้ถูกกล่าวหาทราบกำหนดวันและเวลายื่นฟ้องตามช่องทางติดต่อสื่อสารที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งไว้ช่องทางหนึ่งด้วย

๒.๒.๕ กรณีมีคำสั่งไม่ฟ้อง (ระเบียบฯ ข้อ ๑๙, ๒๗)

หากพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่เป็นความผิดทางพินัยตามที่ถูกกล่าวหา ให้พนักงานอัยการมีความเห็นและคำสั่งไม่ฟ้อง โดยมีรายละเอียดตามระเบียบฯ ข้อ ๑๙ และให้รีบแจ้งคำสั่งไม่ฟ้องพร้อมเหตุผล และส่งสำนวนคดีความผิดทางพินัยไปยังหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อพิจารณา เมื่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐทำความเห็นและส่งสำนวนคดีความผิดทางพินัยกลับมายังพนักงานอัยการแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการซึ่งมิใช่หัวหน้าพนักงานอัยการ ถ้าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่ฟ้อง ให้เสนอสำนวนพร้อมกับความเห็นแย้งไปยังหัวหน้าพนักงานอัยการเพื่อชี้ขาด

(๒) กรณีคำสั่งไม่ฟ้องของหัวหน้าพนักงานอัยการ ถ้าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่ฟ้อง ให้เสนอสำนวนพร้อมกับความเห็นแย้งไปยังอธิบดีอัยการหรือรองอธิบดีอัยการผู้ได้รับมอบหมายเพื่อชี้ขาด

(๓) ถ้าคดีจะขาดอายุความ หรือมีเหตุอื่นอันจำเป็นจะต้องรีบฟ้อง ให้พนักงานอัยการฟ้องคดีนั้นตามความเห็นของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไปก่อน

(๔) เมื่อมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ถูกกล่าวหาและหน่วยงานของรัฐทราบ

๒.๓ กรณีร้องขอความเป็นธรรม (ระเบียบฯ ข้อ ๒๕)

กรณีผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหา ยื่นหนังสือร้องขอความเป็นธรรมหรือหนังสืออื่นใดโดยกล่าวอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ให้พนักงานอัยการ

พิจารณาหนังสือดังกล่าวโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันสำคัญแก่คดีที่จะนำไปสู่การพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหา ดังนี้

(๑) กรณีพิจารณาแล้วเห็นว่า หนังสือดังกล่าวเป็นประเด็นที่ปรากฏข้อเท็จจริงอันเป็นที่แน่ชัดจากพยานหลักฐานในสำนวนแล้ว หรือเป็นประเด็นที่ไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หรือเป็นประเด็นที่เคยขอความเป็นธรรมและได้เคยพิจารณาไว้แล้ว หรือการยื่นหนังสือมีลักษณะเป็นการประวิงคดีให้ล่าช้า ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำบันทึกข้อความเสนอความเห็นพร้อมเรื่องร้องขอความเป็นธรรมต่อหัวหน้าพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาสั่งยุติเรื่องร้องขอความเป็นธรรม

(๒) กรณีพิจารณาแล้วเห็นว่า หนังสือดังกล่าวเป็นสาระแก่คดีอันควรให้ได้รับการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนพิจารณาทำความเข้าใจและมีคำสั่งแล้วดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม รวมทั้งมีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำตามที่เห็นสมควร หรือแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ทั้งนี้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นกรณีที่ต้องกลับความเห็นหรือคำสั่งเดิม ให้หัวหน้าพนักงานอัยการเป็นผู้พิจารณาสั่งแล้วให้รายงานอธิบดีอัยการเพื่อทราบ

๒.๔ ข้อพิจารณาสำนวนคดีความผิดทางอาญาเพิ่มเติม (ระเบียบฯ ข้อ ๒๑)

(๑) หากพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นความผิดทางพินัย ให้หัวหน้าพนักงานอัยการคืนสำนวนคดีอาญาแก่พนักงานสอบสวน และให้มีหนังสือแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการปรับเป็นพินัยต่อไป ทั้งนี้ หนังสือแจ้งคืนสำนวนและหนังสือแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ทำเป็นหนังสือราชการ

(๒) หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดทางพินัยฐานอื่นด้วย โดยเป็นการกระทำอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้พนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการปรับเป็นพินัยต่อไป และให้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาไปยังพนักงานสอบสวนด้วย โดยไม่ต้องคืนสำนวนคดีความผิดทางอาญาแก่พนักงานสอบสวนแต่อย่างใด ทั้งนี้ หนังสือแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและหนังสือแจ้งผลการพิจารณาไปยังพนักงานสอบสวน ให้ทำเป็นหนังสือราชการ

๓. การดำเนินการชั้นศาล (ระเบียบฯ หมวด ๓)

๓.๑ การบรรยายคำฟ้อง

คำฟ้องให้ทำเป็นหนังสือ โดยให้นำหลักในมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม และมีรายละเอียดเพียงพอที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ซึ่งอย่างน้อยควรมีรายละเอียดดังนี้

- รายละเอียดตำแหน่งของพนักงานอัยการผู้เป็นโจทก์
- ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ และสัญชาติของจำเลย
- ฐานความผิดทางพินัย
- การกระทำที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิดทางพินัยรวมถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ โดยบรรยายข้อเท็จจริงครบองค์ประกอบความผิด

- ในกรณีมีกฎหมายกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง ข้อกำหนด หรือกฎหมายลำดับรองอื่นที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายได้ออกตามกฎหมายนั้น อันเป็นส่วนหนึ่งของบทบัญญัติที่ทำให้เกิดความผิดแก่ผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย ให้บรรยายไว้ในคำฟ้องด้วยว่าจำเลยได้ทราบกฎหมายกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง ข้อกำหนด หรือกฎหมายลำดับรองอื่นที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายได้ออกตามกฎหมายนั้นแล้ว

- กรณีที่การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรม ให้บรรยายฟ้องแยกแต่ละกรรมเป็นแต่ละข้อให้ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระค่าปรับเป็นพินัยทุกกรรม

- ข้อเท็จจริงอื่นที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่จำเลย เพื่อให้ศาลใช้ประกอบดุลพินิจในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัยหรือให้จำเลยทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นสมควรบรรยายข้อเท็จจริงดังกล่าวเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

- คำขอท้ายคำฟ้อง ให้อ้างบทกฎหมายที่ฟ้องและมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทางพินัย ซึ่งนอกจากจะอ้างกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามกฎหมายนั้น (หากมี) แล้ว ให้อ้างกฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง ข้อกำหนด หรือกฎหมายลำดับรองอื่นที่มีอำนาจตามกฎหมายได้ออกตามกฎหมายนั้น อันเป็นส่วนหนึ่งของบทบัญญัติที่ทำให้เกิดความผิดแก่ผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย (หากมี) ด้วย

๓.๒ การดำเนินการในวันยื่นฟ้อง

(๑) ในวันยื่นฟ้องนั้นจะมีหรือไม่มีตัวจำเลยไปศาลก็ได้ โดยให้แนบหลักฐานที่ทางราชการออกให้ที่สามารถยืนยันตัวของจำเลยได้ซึ่งปรากฏรูปภาพและที่อยู่ของจำเลย และแนบสำเนาหลักฐานดังกล่าวไปพร้อมกับคำฟ้องด้วย เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาข้อมูลทะเบียนราษฎรซึ่งพิมพ์จากฐานข้อมูลทะเบียนกลางของกรมการปกครองด้วยระบบคอมพิวเตอร์ สำเนาหนังสือเดินทางในกรณีเป็นบุคคลต่างด้าว เป็นต้น

(๒) ในกรณียื่นคำฟ้องในรูปแบบเอกสาร ให้ส่งสำเนาคำฟ้องให้เพียงพอกับจำนวนของจำเลยไปพร้อมคำฟ้อง และส่งอุปกรณ์บันทึกข้อมูลซึ่งมีไฟล์สำเนาสำนวนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไปพร้อมกันด้วย ทั้งนี้ สำเนาสำนวนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้จัดทำหรือแปลงเป็นไฟล์ตามที่กำหนดไว้ในประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินคดีความผิดทางพินัยด้วย

(๓) ในกรณียื่นคำฟ้องผ่านระบบบริการออนไลน์ศาลยุติธรรม (Court Integral Online Service : CIOS) ให้ส่งสำเนาสำนวนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบไปในคราวเดียวกันด้วย โดยไม่ต้องส่งสำเนาคำฟ้องผ่านระบบ

๓.๓ การดำเนินการในชั้นพิจารณาคดีของศาล

(๑) ถ้าจำเลยไม่ยื่นคำแถลงความประสงค์ในการต่อสู้คดีหรือไม่มาแถลงความประสงค์ในการต่อสู้คดีภายในกำหนดเวลา ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำฟ้องและหมายเรียก หรือจำเลยแถลงไม่ประสงค์ต่อสู้คดี ศาลจะพิจารณาสำนวนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐและจะมีคำพิพากษาโดยไม่มีสืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้

(๒) ถ้าจำเลยประสงค์ต่อสู้คดี ศาลจะสอบถามจำเลยว่าประสงค์จะโต้แย้งในปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดทางพินัยหรือจำนวนค่าปรับเป็นพินัย จากนั้นศาลจะพิจารณาว่าจำเป็นต้องสืบพยานหลักฐานหรือไม่ หากศาลเห็นว่าจำเป็นต้องสืบพยานหลักฐาน ให้พนักงานอัยการนำพยานหลักฐานเข้าสืบตามคำสั่งศาลและตามกำหนดนัด ในกรณีนี้ให้พนักงานอัยการยื่นบัญชีระบุพยานและขอให้ศาลหมายเรียกพยานหลักฐานที่พนักงานอัยการอ้างเป็นพยานโดยไม่สามารถนำมาศาลเองได้ รวมถึงนำพยานบุคคลเข้าเบิกความต่อศาลและนำพยานหลักฐานอื่นเข้าสืบในวันนัดของศาลด้วย

ในการส่งหมายเรียกพยานโจทก์นั้น ให้พนักงานอัยการส่งหนังสือพร้อมหมายเรียกพยานไปยังเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบสำนวนเพื่อดำเนินการส่งหมายเรียกให้พยานทราบต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการติดต่อพยานมาเบิกความต่อศาล พนักงานอัยการอาจแจ้งให้พยานทราบโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติมตามที่พยานให้ข้อมูลไว้หรือโดยวิธีการอื่นก็ได้

(๓) ในกรณีพนักงานอัยการประสงค์ให้ศาลมีหนังสือแจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งแทนการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้จัดทำคำร้องขอให้ศาลมีหนังสือแจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งแทนการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และยื่นผ่านระบบบริการออนไลน์ศาลยุติธรรม (Court Integral Online Service : CIOS) ก่อนวันนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง และติดตามเพื่อรับทราบคำพิพากษาหรือคำสั่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

๓.๔ กรณีความผิดทางพินัยเป็นอันยุติในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล (ระเบียบฯ ข้อ ๑๘)

กรณีปรากฏเหตุให้คดีความผิดทางพินัยเป็นอันยุติในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ให้พนักงานอัยการแถลงข้อเท็จจริงให้ศาลทราบ

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีหรือมีคำพิพากษายกฟ้องโดยอ้างเหตุคดีความผิดทางพินัยเป็นอันยุติ ให้หัวหน้าพนักงานอัยการเป็นผู้พิจารณาสั่งยุติการดำเนินคดี แต่ถ้าเห็นว่ามิใช่ตามที่ศาลมีคำสั่งให้อุทธรณ์ต่อไป

๓.๕ การประสานงาน และการดำเนินการเกี่ยวกับคดีผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินคดีความผิดทางพินัยและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ให้ใช้การดำเนินคดีโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก โดยให้หัวหน้าพนักงานอัยการประสานไปยังผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ในการดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าใช้ระบบบริการออนไลน์ศาลยุติธรรม (Court Integral Online Service : CIOS)

๔. การดำเนินการภายหลังศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง (ระเบียบฯ ข้อ ๑๘ และหมวด ๔)

๔.๑ การเสนอความเห็น

เมื่อศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งหรือพนักงานอัยการทราบคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเสนอความเห็นพร้อมสำนวนต่อหัวหน้าพนักงานอัยการเพื่อพิจารณามีคำสั่งอุทธรณ์หรือไม่อุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมายหรือมีคำสั่งอื่นใดต่อไป แต่ในกรณีเป็นคำสั่งฟ้องของอธิบดีอัยการหรือรองอธิบดีอัยการผู้ได้รับมอบหมาย ให้หัวหน้าพนักงานอัยการเสนอความเห็นพร้อมสำนวนไปยังอธิบดีอัยการเพื่อพิจารณามีคำสั่งอุทธรณ์หรือไม่อุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมายหรือมีคำสั่งอื่นใดต่อไป

ในคดีที่จำเลยอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีความเห็นเสนอต่อหัวหน้าพนักงานอัยการเพื่อพิจารณามีคำสั่งต่อไป

๔.๒ การทำคำฟ้องอุทธรณ์หรือคำแก้อุทธรณ์

ในกรณีมีคำสั่งอุทธรณ์หรือให้แก้อุทธรณ์ ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเป็นผู้ดำเนินการทำคำฟ้องอุทธรณ์หรือคำแก้อุทธรณ์ และลงนามในฐานะผู้เรียงในคำฟ้องอุทธรณ์หรือคำแก้อุทธรณ์แล้วแต่กรณี เสนอหัวหน้าพนักงานอัยการลงนามในฐานะผู้อุทธรณ์หรือผู้แก้อุทธรณ์แล้วแต่กรณี แล้วให้พนักงานอัยการยื่นคำฟ้องอุทธรณ์หรือคำแก้อุทธรณ์ต่อศาล

๔.๓ การแจ้งผลคำพิพากษาหรือคำสั่ง

เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุด ให้พนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งผลคำพิพากษาหรือคำสั่งไปยังหน่วยงานของรัฐตามแบบพิมพ์ที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

๔.๔ การดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี

ในกรณีที่ศาลได้ออกหมายบังคับคดีและสำนักงานคดีที่มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีความผิดทางพินัยได้รับสำเนาหมายบังคับคดีแล้ว ไม่ว่าคดีนั้นจะเป็นคดีที่พนักงานอัยการหรือผู้อื่นเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดี

ต่อศาลหรือเป็นคดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้มีคำสั่งปรับเป็นพินัยโดยมิได้มีการยื่นฟ้องคดีต่อศาล ให้สำนักงานคดีดังกล่าวส่งสำเนาหมายบังคับคดีพร้อมสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลและเอกสารในสำนวนคดีที่จำเป็นแก่การบังคับคดี เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของจำเลยหรือผู้กระทำความผิดทางพินัย เป็นต้น ไปยังสำนักงานการบังคับคดีหรือสำนักงานอัยการภาคเพื่อดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป

เมื่อสำนักงานการบังคับคดีหรือสำนักงานอัยการภาคได้รับเอกสารดังกล่าวจากศาลหรือจากสำนักงานคดีที่มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีความผิดทางพินัย ให้ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป โดยให้สำนักงานอัยการที่เกี่ยวข้อง พนักงานอัยการ และเจ้าหน้าที่ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีโดยอนุโลม

๔.๕ การดำเนินคดีในชั้นร้องขอให้พิจารณาพิพากษาใหม่

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอให้พิจารณาพิพากษาใหม่และให้ดำเนินการพิจารณาพิพากษาใหม่ ให้สำนักงานคดีที่เกี่ยวข้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปเสมือนกรณีรับสำนวนคดีใหม่ แล้วนำสำนวนเลขรับเดิมและสำนวนเลขรับใหม่ผูกติดไว้ด้วยกัน

๕. กำหนดอายุความและการดำเนินการตามบทเฉพาะกาล

๕.๑ อายุความ

อายุความคดีความผิดทางพินัยเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๑ ซึ่งกำหนดว่าในคดีความผิดทางพินัย ถ้ามิได้มีคำสั่งปรับเป็นพินัยหรือฟ้องภายในกำหนดสองปี นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

สำนวนคดีความผิดทางอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของพนักงานอัยการนั้น พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนพึงระมัดระวังเรื่องกำหนดอายุความ ซึ่งยังต้องดำเนินการฟ้องต่อศาลภายในกำหนดอายุความเดิม เนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๔๔ กำหนดว่าบรรดาความผิดทางพินัยที่เปลี่ยนจากความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ หรือความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๔๓ ที่ได้กระทำก่อนวันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย ให้มีอายุความตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยดังกล่าว ในกรณีที่กฎหมายที่มีโทษปรับทางปกครองใดไม่ได้กำหนดอายุความไว้ในกฎหมายนั้น ให้มีอายุความตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๕.๒ การดำเนินการเกี่ยวกับคดีความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นคดีความผิดทางพินัยที่ยังดำเนินคดีไม่เสร็จเด็ดขาด

๕.๒.๑ บรรดาความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของพนักงานอัยการให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีเป็นความผิดทางพินัยเพียงอย่างเดียว ไม่ว่าจะเป็นการกระทำความผิดเดียวหรือหลายกรรมก็ตาม ให้พนักงานอัยการมีหนังสือส่งเรื่องไปให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการต่อไปภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย

(๒) กรณีการกระทำความผิดเป็นทั้งความผิดอาญาและความผิดทางพินัย ให้พนักงานอัยการพิจารณาสั่งคดีในส่วนของความผิดอาญาต่อไป โดยไม่ต้องมีความเห็นในส่วนของความผิดทางพินัย

(๓) กรณีเป็นการกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้พนักงานอัยการพิจารณาเป็นรายกรรม ดังนี้

(ก) ให้พนักงานอัยการพิจารณาสั่งคดีในกรรมที่เป็นความผิดอาญาหรือกรรมที่เป็นทั้งความผิดอาญาและความผิดทางวินัยโดยไม่ต้องมีความเห็นในส่วนของความผิดทางวินัย

(ข) ให้พนักงานอัยการมีหนังสือส่งเรื่องไปให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการต่อไปภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางวินัย สำหรับกรรมที่เป็นความผิดทางวินัยเพียงอย่างเดียว

(๔) สำนวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีความเห็นควรสั่งฟ้องแต่ยังไม่ได้ตัวผู้ต้องหา มาดำเนินคดี หรือมีคำสั่งฟ้องแล้วแต่ยังไม่ได้ยื่นฟ้องต่อศาล ให้พนักงานอัยการส่งเรื่องไปให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการต่อไปภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางวินัย สำหรับกรณีที่เป็นความผิดทางวินัยเพียงอย่างเดียว ไม่ว่าจะเป็นการกระทำความผิดเดียวหรือหลายกรรมก็ตาม หรือกรณีที่กรรมใดเป็นความผิดทางวินัยเพียงอย่างเดียว

(๕) สำนวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องแต่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของผู้มีอำนาจทำความเห็นแย้งและภายหลังมีการชี้ขาดว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานอัยการปฏิบัติตาม (๔) โดยพิจารณาเป็นรายกรรม

(๖) สำนวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งยุติการดำเนินคดี ให้พนักงานอัยการปฏิบัติตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี

๕.๒.๒ บรรดาความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางวินัยที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ให้พนักงานอัยการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นวินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีความผิดทางวินัยของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๖ และแนวทางปฏิบัติต่อไปนี้

๖. การส่งหนังสือ เอกสาร หรือวัตถุของพนักงานอัยการ

การส่งหนังสือ เอกสาร หรือวัตถุ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้ประสานงานให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมารับหนังสือ เอกสาร หรือวัตถุที่สำนักงานคดี โดยให้ผู้รับลงชื่อรับไว้เป็นหลักฐานและเก็บหลักฐานรวมไว้ในสำนวนของพนักงานอัยการด้วย หรือ

(๒) ส่งหนังสือ เอกสาร หรือวัตถุทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยให้เก็บหลักฐานการรับไว้ในสำนวนของพนักงานอัยการด้วย เช่น ใบตอบรับของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เป็นต้น

๗. การอุทธรณ์ข้อกล่าวหาและแนวทางปฏิบัติ

ในกรณีที่ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีความผิดทางวินัยของพนักงานอัยการ และแนวทางปฏิบัตินี้มีได้กล่าวไว้โดยเฉพาะ ให้ปฏิบัติงานไปตามที่เห็นสมควรโดยไม่เสียหายแก่ราชการ ทั้งนี้ ให้นำระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้คำนึงถึงข้อบังคับและระเบียบของส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย